

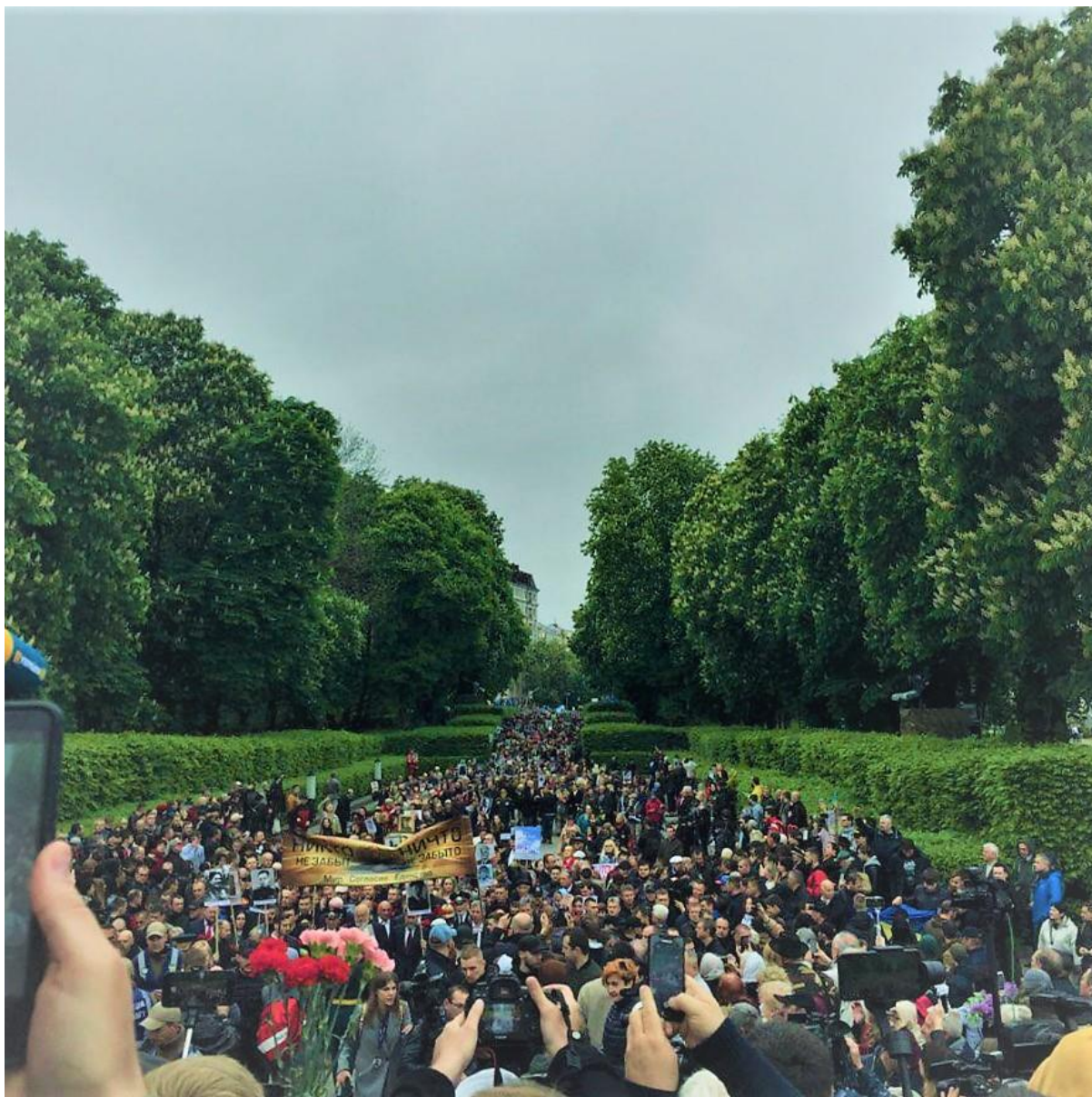
# МАРШІ ДО 9 ТРАВНЯ



**Висновки моніторингової групи «ОЗОН»**  
9 травня 2019

Київ

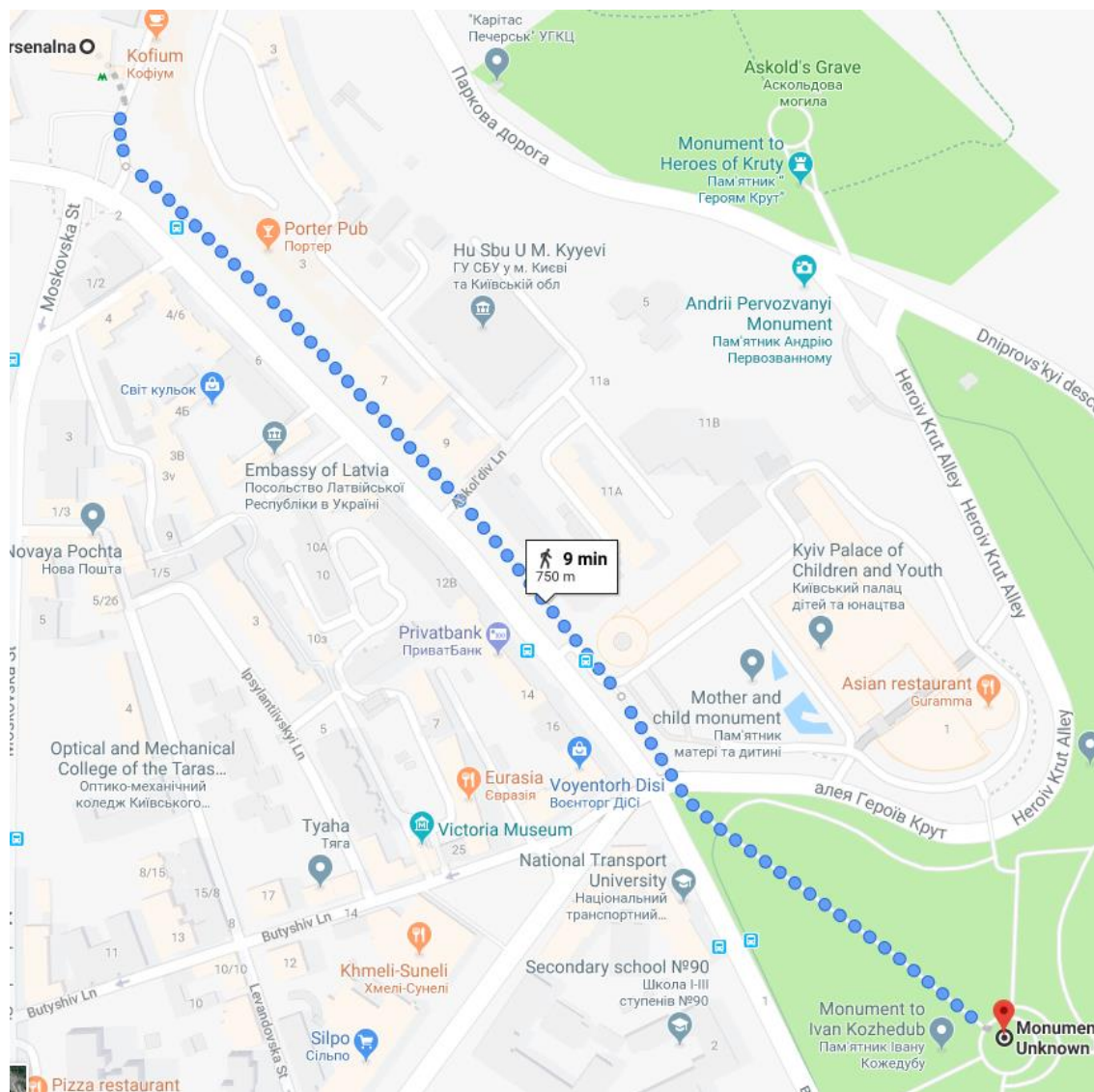
**Основне зібрання: “Никто не забыт. Ничто не забыто”**





## Маршрут проведення зібрання:

Станція метро Арсенальна — Меморіал Вічної Слави



## Тривалість спостереження громадськими спостерігачками/ами:

9:30 — 13:00

## Тривалість зібрання:

10:00 — 12:00

## Охорона здоров'я на зібранні:

ДСНС — 5 представників/ць;

Червоний хрест — 9 представників/ць.

## Кількість осіб на зібранні:

~1700

**Кількість осіб, залучених до охорони громадського порядку на зібранні (без урахування груп резерву):**

~530

Головне управління Національної поліції м. Києва: ~250

Полк поліції особливого призначення: ~60

Поліція охорони: ~50

Кінна поліція: 9

Поліція діалогу: ~10

Військовослужбовці Національної гвардії України: ~110

Кінологи Національної гвардії України: ~6

Спостерігачі зафіксували залучення курсантів Національної академії внутрішніх справ:  
~30

**Короткий опис подій.**

Учасники збиралися перед станцією метро Арсенальна, організатори заявили у гучномовець, що колона рушить по маршруту зібрання об 11:00 через технічні вимоги телевізійної трансляції зібрання. Прохід до місця формування колони був перегороджений рамками, де поліцейські проводили фільтраційні заходи: поверхневу перевірку та візуальну ідентифікацію потенційних опонентів зібрання. На вході до місця зібрання поліція також розмістила інформаційні матеріали про заборонену законом символіку.

Об 11:00 колона рушила по маршруту зібрання, голова колони дійшла до запланованого кінцевого пункту об 11:25. На місці, під обеліском, учасники клали квіти на меморіал, виголошували лозунги та промови.

О 12:00 зібрання було офіційно закінчено, але більшість людей ще залишилася. Присутність людей зберігалася на кінцевому пункті зібрання до кінця спостереження, оскільки на місце постійно приходили нові групи людей. Біля самого Меморіалу Вічної слави була неанонсована контракція ~20 людей. Між двома групами виникали суперечки. Деякі учасники зібрання рвали плакати учасників контракції.

**Гасла:**

Бандера — зрадник України.

Бандера — це фашизм.

Бандера враг України.

Бандера, вон из Києва.

Бандеру геть!

Бандеру на вила.

Бандеру на свалку истории.

Да здравствует слава победы.

Донбасс, мы с тобой.

Киев — город-герой, фашистов з города долой.

Киев — город-герой.

Ми пам'ятаємо.

Мир. Согласие. Единство.

Наша победа — наша история.

Наше дело правое — победа будет за нами.

Нет бандеровцам.

Никто не забыт — ничто не забыто.  
Одеса — місто-герой.  
Победа в нас единая.  
Слава великой победе над смертью.  
Слава героям-победителям. Ура!  
Слава истинным героям.  
Слава Красной армии.  
Слава красным.  
Слава народу-победителю.  
Слава советским воинам-победителям.

Слава Советской империи.  
Слава советскому воину-освободителю.  
Слава советскому солдату.  
Смерть бандерівцям.  
Советскому народу трижды “Ура!”  
Спасибо деду за победу.  
Тамбовский волк.  
Ура!  
Фашизм не пройдёт.

Також, окрім гасел учасники зібрання співали військові пісні, а також пісні, що були популярні під час та після Другої світової війни. Зокрема, це “Выходила на берег Катюша”, “Раскудрявый клен зеленый, лист резной”, “Это день победы”, “Война народная, священная война”, “На безымянной высоте”.

#### **Написи та зображення на плакатах:**

“Никто не забыт — ничто не забыто”, та з іншої сторони: “Ніхто не забутий - ніщо не забуде.”

“Мир. Согласие. Единство.”

Портрети родичів-ветеранів війни з іменами і короткою інформацією.

“Мы помним великий подвиг наших дедов.”

Перекреслена свастика.

## Контрзібрання: “Безсмертний Грут”



**Кількість учасників/ць:** 175

**Тривалість спостереження:** 9:40 — 11:50

**Запланований маршрут:** Латвійський сквер — Могила Невідомого Солдата

**Фактичний маршрут:** Латвійський сквер — ріг Героїв Крут та вул. Лаврської

**Організатори:** Демократична сокира. Організатори також відмічали учасників з руху Український наступ.

**Кількість осіб, залучених до охорони громадського порядку на контрзібранні:**  
~160

На розі вулиці біля контрзібрання Безсмертний Грут:

Головне управління Національної поліції м. Києва: ~50  
Полк поліції особливого призначення: ~20  
Поліція діалогу: ~5  
Військовослужбовці Національної гвардії України: ~85

### **Короткий опис подій на контрзібранні:**

Спостерігачки/і почали моніторинг о 9:40, в цей час учасники/ці збиралися під будівлею Київміськбуд в Латвійському сквері. Близько 10:10 до учасників/ць приєдналася колона з прапорами і вимпелами Демократичної сокири. Близько 10:30 учасники/ці зібрання пішли в бік вулиці Івана Мазепи, прохід до якої перекривали металеві рамки з кордоном поліції. Організатори зібрання вимагали пропустити їх до основного зібрання: вони показували документ на дозвіл проведення зібрання всередині і пропонували оточити їх правоохоронцями, якщо поліція боїться провокацій. О 10:50, після відмови поліції пройти, учасники/ці відійшли від проходів і перейшли на середину дороги, де й провели контрзібрання. Учасники/ці викрикували гасла, організатори робили заяви.

Після того як основна колона Безсмертного полку пройшла (11:25), організатори вирішили повторити спробу пройти за огорожу і пішли до кордону з поліцією. Після діалогу з правоохоронцями, їм знову було відмовлено в проході. Учасники/ці контрзібрання повернулися до початкового місця збору і після короткого спічу декількох організаторів, контрзібрання закінчилося (11:50).

### **Гасла:**

Аваков — Чьорт

Аваков ватник

Армія, Мова, Танос

Ах, лента за лентою набої подавай,  
український повстанче, в бою не  
відставай

Валар Моргуліс — Валар Дохаеріс

Ганьба

Гвинтокрил

Дракаріс

Етаурус

Іх там нет

Камбербетч

Кандидатів багато — Танос один

Ківа

Комуняку — на гілляку

Кравасія

Курта

Лисий з Бразерс

Майдан

Месники з Народу

Наступ

Нурсултан

Піва

Північ пам'ятає

Підпис здесь

Позор  
Полиція — виконайте закон  
Порох президент світу — Ура!  
Пропустите!  
Свободу Вінтерфелу  
Слава Горгулі — (нерозбірливий вираз)  
Слава Київської Русі — Новоросія  
сосо  
Слава Нації — Смерть ворогам  
Слава Таносу — Смерть ворогам  
Слава Україні — Героям Слава  
Сокира

Спойлери  
Стадіон  
Сталкер 2  
Тоні Старк  
Україна — Понад Усе  
Фашизм не пройде  
Фівті сент  
Флокі воював  
Халф лайф 3  
Хер в фурашкє  
Хунта  
Ющенко

### **Написи на плакатах:**

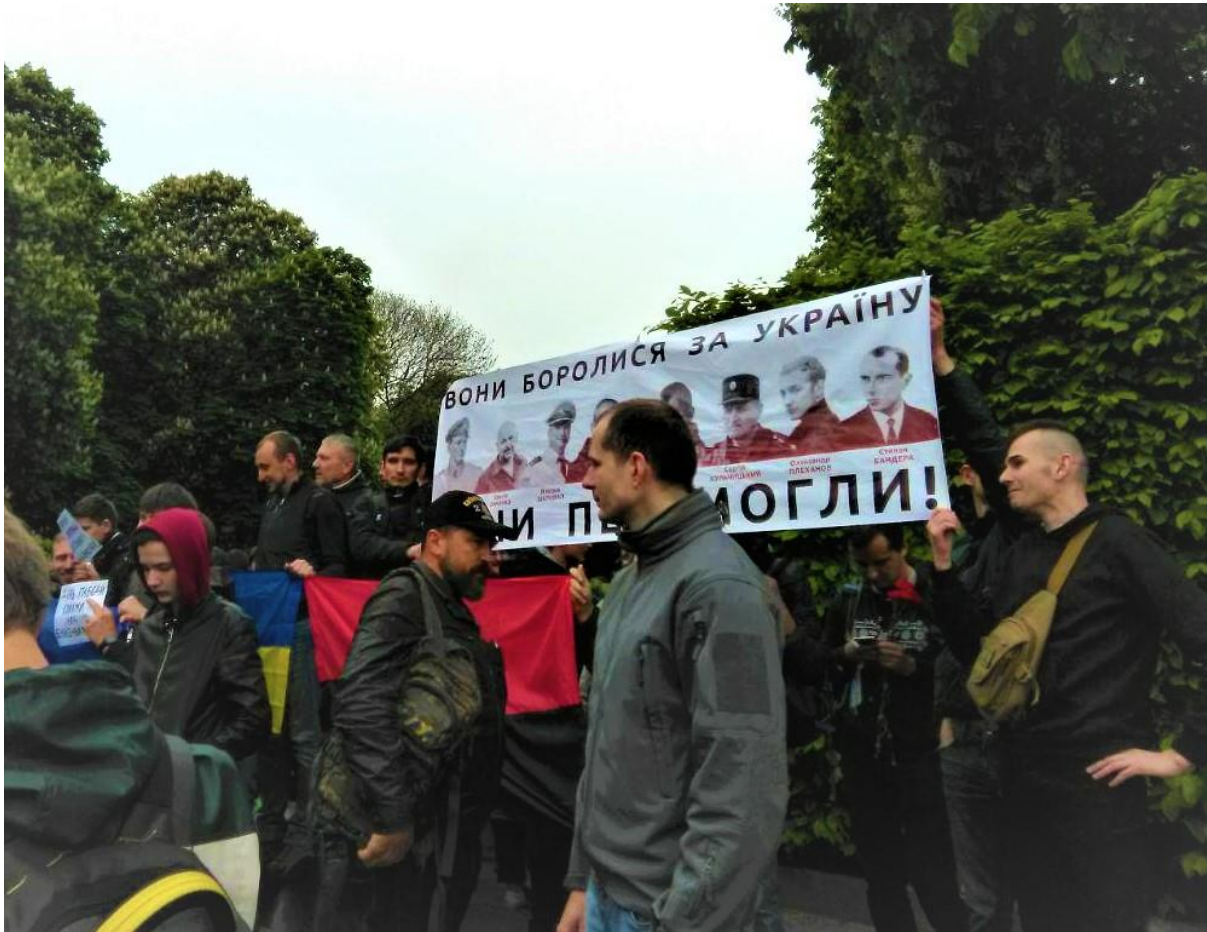
Прапори червоного кольору партії Демократична сокира і вимпели з символікою Демократичної сокири.

Сатиричні таблички з зображеннями персонажів поп-культури (в стилі Безсмертного полку): героїв Марвел (Капітан Америков, Рядова Відьмаченко, Партизан Грутенко, Рядовий Ракета, Майор Старков та ін.).

Одне зображення з серії “Квантовий стрибок Шевченка” Олександра Грехова.



## Неанонсоване контрзібрання (біля Могили невідомого солдата)



— стояли збоку від колони основної акції, тримали червоно-чорний прапор УПА та жовто-блакитний прапор.

### Гасла:

“Ні” танцям на кістках  
Героям російсько-української війни  
(Степану Бандері) тричі “Слава”  
Геть московського попа  
Геть пам’ять антисвят  
День пам’яті, а не свято  
Жуков — кат українського народу  
Комунізм дорівнює нацизм  
Комуняки, геть із Києва  
Комуняку на гілляку  
Національним героям — слава, воїнам  
АТО — слава

Путін — хуйло  
Путін — це фашизм  
Путіна-собаку повісим на гілляку  
Рашизм не пройде  
Серп і молот — смерть і голод  
Слава воїнам війни з Росією  
Слава Киевской Руси — Новороссия,  
соси  
Слава нації — смерть ворогам  
Слава Україні — героям слава  
СРСР — тюрма народів  
Україна — понад усе

### Плакати:

Банер “Вони боролися за Україну. Вони перемогли” з портретами Степана Бандери, Василя Сліпака, Романа Шухевича.

“Бабы нарожают еше”

“День пабеди Колими над Бухенвальдом”

“9 травня — зміна окупації нацистської на радянську”

### **Контракція Український наступ (біля входу в парк):**



### Плакати:

Плакат “Вічна пам’ять копченій сотні”

Фото з зображеннями політиків (Ляшко, Турчинов) та написи — “Хто не скаже - той помре”

“УВЕУ”

“2 мая — я помню, я горжусь”

## **Ризики зіткнення зібрань.**

Ризики зіткнення зібрання з контрзібранням Безсмертний Грут був мінімальний, оскільки поліція завчасно відмежувала місце збору контрзібрання від маршруту зібрання парканом та не пропустила учасників контрзібрання до зібрання.

Були ризики зіткнення зібрання з невеликою (~20 чоловік) неанонсованою контракцією біля Вічного вогню. Між учасниками зібрання та контрзібрання регулярно виникали суперечки на політичні теми, а також через символіку та гасла. Суперечки були словесні, переходу до фізичного насильства спостерігачки/і не зафіксували. Поліція діалогу не завжди втручалася в такі словесні перепалки між учасниками і не завжди була присутня безпосередньо поряд зі сторонами суперечки.

Біля входу до парку представники "Українського наступу", близько 20 людей, мали при собі копію повідомлення про проведення акції біля Вічного вогню. Втім, поліція діалогу (2-3 людини) не пустила їх на заявлене місце проведення акції мотивуючі відмову тим, що зараз там відбувається інше зібрання, з яким в "Українського наступу" можуть виникнути конфлікт. В результаті переговорів, поліція та учасники "Українського наступу" домовилися, що останні проведуть свою акцію назовні, біля входу в парк.

## **Потенційно незаконні дії учасників.**

Символіка схожа на заборонену.

**Дії учасників, що могли спровокувати конфліктну ситуацію або порушення законодавства зі сторони учасників зібрання, співробітників правоохоронних органів, третіх осіб.**

Деякі учасники акції "Никто не забыт — ничто не забыто" приходили на акцію зі стрічками схожими на георгіївські та червоними прапорами, що ставало причиною конфліктів між ними та учасниками контрзібрань. Так, був випадок, коли одна з учасниць привела на акцію своїх дітей з георгіївськими стрічками на одязі, що призвело до вербального конфлікту з третьою особою. У ситуацію втрутилася поліція і вивела жінку з дітьми за територію проведення акції для складання протоколу про адміністративне порушення. Спровокувати конфлікт могли також і словесні перепалки та взаємний обмін гаслами між учасниками двох зібрань.

## **Короткий опис дій правоохоронних органів.**

### **Спецзасоби:**

У співробітників ГУНП були кийки та балончики з перцевим газом. Спостерігачам було зафіксовано правоохоронця на вулиці Івана Мазепи, котрий тримав кийок у руках, що фактично розцінюється як використання спецзасобу без видимої на те причини.

### **Проблеми ідентифікації:**

Спостерігачки/і зафіксували на вулиці Івана Мазепи 1 чоловіка в чорному без розпізнавальних знаків, а також 1 чоловіка у форменному одязі без шеврона серед групи 5 співробітників ГУНП. Крім того, на вулиці Івана Мазепи стояла група з 3 людей з жетонами і незрозумілими повністю чорними шевронами, за якими їх було важко ідентифікувати.

У поліцейських на рамках не було жетонів.

На рамках та біля входу у поліцейських на шоломах були закриті номери.

У переважної більшості правоохоронців з ГУНП було відсутнє форменне взуття.

Чоловіки-поліцейські іноді здійснювали поверхневу перевірку жінок.



# РЕКОМЕНДАЦІЇ

## Національній поліції України

1. Взяти під належний контроль дотримання співробітниками/цями Національної поліції України, що залучаються до охорони громадського порядку під час мирних зібрань, правил носіння однострою та ЗУ «Про Національну поліцію України» у тих частинах, що стосуються носіння знаків розрізнення та спеціального жетона.

2. Забезпечити подальшу підготовку працівників/ць поліції для їхньої роботи у групах превентивної комунікації, а також присутність необхідної кількості таких поліцейських під час проведення мирних зібрань.

3. Забезпечити та підтримувати під час зібрання належний рівень комунікації між підрозділами поліції, що залучаються до охорони громадського порядку та організаторами/ками зібрання, задля ефективного реагування на непередбачувані ситуації та незаконні дії, які загрожують безпеці учасниць/ків зібрання.

4. Докласти зусиль щодо найшвидшого маркування елементів пасивного захисту поліцейських, яке дозволяє ідентифікувати конкретних поліцейських під час охорони громадського порядку, відповідно до Керівних принципів ОБСЄ щодо свободи мирних зібрань та законодавства України.

5. Забезпечити форменим одягом, взуттям та екіпіруванням працівників/ць поліції, задіяних до охорони громадського порядку, відповідно до покладених на них функцій та можливих ускладнень оперативної ситуації.

6. Поступово зменшувати присутність військових формувань під час охорони громадського порядку на мирних зібраннях.

## ФОТОГАЛЕРЕЯ

3 маршу «Никто не забыт. Ничто не забыто»:









**МВС ЗАСТЕРІГАЄ:  
ЗАБОРОНЕНО ВИКОРИСТАННЯ  
символіки тоталітарних режимів  
та георгіївської стрічки**



Відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» заборонено виготовлення, поширення та публічне використання символіки комуністичного, тоталітарного режиму, символіки націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму, у тому числі у вигляді сувенірної продукції, публічне виконання гімна СРСР, УРСР (Україні), інших союзних та автономних радянських республік або їх фрагментів.

**На всій території України**



МИНИСТЕРСТВО  
ВНУТРІШНЬОГО СПРАВИ  
УКРАЇНИ

**УВАГА!**

Виготовлення, поширення, а також публічне використання символіки комуністичного та тоталітарного режиму та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму на всій території України заборонено

**ПІД ЗАБОРОНОЮ:**



Герб, прапор СРСР, союзних республік, національної МНР України 1979-1993 року



Агробутка, в якій відображається використання серпа та молота, серпа, молота та п'ятикутної зірки



Символіка комуністичної партії та націонал-соціалістичної робітничої партії Німеччини (НСДАП)



Зображення, написи, присвячені особам, які обіймали керівні посади в комерції, громадській організації СРСР



Зображення гасел, цитат комуністичної партії, націонал-соціалістичної робітничої партії Німеччини (НСДАП)



Назви населених пунктів, територій, громад, проєктів та ін., пов'язаних з правлінням і посадовими особами обіймали керівні посади в комерції СРСР



Публічне використання гімну СРСР та союзних республік



Пам'ятники і пам'ятні знаки присвячені особам, які обіймали керівні посади в комерції СРСР

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів тягнє за собою кримінальну відповідальність, передбачену ст. 436-1 Кримінального кодексу України



Публічне використання, демонстрації або носіння георгіївської (гвардійської) стрічки чи її зображення тягнє за собою адміністративну відповідальність, передбачену ст. 173-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення



З акції «Безсмертний Грут»:











Дякуємо нашим спостерігач(к)ам, які брали участь у спостереженні та  
уможливили створення цього звіту!

Семену Кіпнісу

Наталі Дерев'янку

Івану Голоду

Ельвірі Ватажко

Надії Калігор

Анні Куровській

Пауліні

Дмитру Зеленьку

Вікторії Нестеренко

Діані Макєєвій

Олександрі Губарєвій

Дзвениславі Щербі

Любові Галан

Звіт підготовлено групою громадського спостереження “Озон” / Центр  
Громадянських Свобод.

Відповідальний за випуск: Семен Кіпніс

Головна редакторка: Наталя Дерев'янку

Відповідальна за оформлення: Наталя Дерев'янку

У випадку будь-яких питань по змісту цього звіту звертайтеся на пошту

[ozon.monitoring@gmail.com](mailto:ozon.monitoring@gmail.com)

чи на сторінці Facebook

<https://www.facebook.com/OZON.monitoring/>